

เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้มีคำแถลงจากกลุ่มบรรณาธิการของวารสารทางด้านโรคระบบการหายใจที่มีชื่อเสียงในระดับสากล อาทิ American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine, American Journal of Respiratory Cell and Molecular Biology, European Respiratory Journal, Thorax, Respirology, Respiratory Research, Respiratory Medicine เป็นต้น คำแถลงนี้มีชื่อว่า “Impact Factor and its Role in Academic Promotion” โดยมีเนื้อหาคัดค้านการนำ impact factor ของวารสารไปใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของผู้นิพนธ์ โดยมีเหตุผลว่า impact factor ของวารสารอาจไม่สอดคล้องกับคุณภาพที่แท้จริงของผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการของผู้นิพนธ์ ทั้งนี้เนื่องจาก impact factor ของวารสารถูกกำหนดจากบทความเพียงส่วนน้อยของแต่ละวารสาร และไม่ได้คำนึงถึงจำนวนของผู้นิพนธ์ที่มีส่วนร่วม ในทางกลับกัน impact factor ของวารสารบางฉบับอาจถูกกำหนดโดยผู้ที่มีส่วนร่วมเพียงส่วนน้อย และอาจถูกทำให้สูงขึ้นจากการเพิ่มประเภทของบทความบาง

ประเภท เช่น การตีพิมพ์ review article เพิ่มมากขึ้น อีกทั้ง impact factor ยังวัดเพียงปริมาณของ citation เท่านั้น ซึ่งอาจไม่ได้บ่งบอกถึงคุณภาพของ citation

กลุ่มบรรณาธิการดังกล่าวยังได้เสนอเกณฑ์ในการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ โดยประเมินจาก citation record ของผู้ขอตำแหน่งแต่ละรายไป โดยสามารถค้นได้จากฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่มีอยู่มากมายในปัจจุบัน และแนะนำให้ใช้วิธีพื้นฐานที่ได้รับการพิสูจน์มายาวนานคือการประเมินจากผู้ร่วมวิชาชีพ โดยดูจากความสำคัญของผลงานด้านวิชาการของผู้ขอตำแหน่ง

ทั้งนี้ วิธีการคำนวณ impact factor ของวารสาร คือ จำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่บทความซึ่งตีพิมพ์ลงในวารสารนั้นในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา ได้รับการอ้างอิงในปีปัจจุบัน

ประเด็นที่กลุ่มบรรณาธิการดังกล่าวยกขึ้นมาจะได้มีการหยิบยกขึ้นมาพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์กันในหมู่นักวิชาการไทยบ้าง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการกำหนดเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในอนาคต

วันชัย เดชสมฤทธิ์ฤทัย พ.บ.
บรรณาธิการ

เอกสารอ้างอิง

1. Adler KB. Impact factor and its role in academic promotion. Am J Respir Cell Mol Biol 2009; 41:127.